

Instrukcja redakcyjna dla Autorów publikacji w wydawnictwach Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

(dotyczy publikacji w Wydawnictwie Księgarnia św. Jacka a także prac doktorskich, magisterskich, licencjackich)

Autor publikacji winien stosować się do obowiązujących w języku polskim zasad pisowni i interpunkcji. Tekst o tematyce religijnej musi ponadto zachować zgodność z aktualnymi normami zatwierdzonymi przez Radę Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk. Zob. (stan z roku 2014) R. Przybylska, W. Przyczyna, *Pisownia słownictwa religijnego*, Wydawnictwo Biblos, Tarnów 2011 (Teolingwistyka 10).

W sprawach wątpliwych dotyczących sposobu zapisu głos decydujący ma redaktor wydawniczy w porozumieniu z redaktorem serii.

1. Tekst główny

1.1. Zasady ogólne

- 1.1.1. Praca nie powinna zawierać zbędnego formatowania.
- 1.1.2. Zalecane parametry:
 - a) krój czcionki – Times New Roman,
 - b) wielkość czcionki – 12 punktów w tekście zasadniczym, 10 punktów w przypisach,
 - c) odstęp między liniami 1,5 wiersza w całości tekstu,
 - d) marginesy (górny, dolny, prawy, lewy) 2,5 cm,
 - e) tekst wyrównany do lewego marginesu.
- 1.1.3. Należy używać podstawowej odmiany czcionki – bez podkreśleń, pogrubień czy innych wyróżnień graficznych.
- 1.1.4. W całym tekście nie należy stosować dzielenia wyrazów.
- 1.1.5. *Kursywę* stosuje się wyłącznie w celu zaznaczenia terminów lub zwrotów obcojęzycznych pisanych w alfabecie łacińskim.
- 1.1.6. Dla wyróżnienia przez autora pojedynczych wyrazów lub zdań (zaznaczenia ważniejszych słów) stosujemy **pogrubienie**.
- 1.1.7. Przed znakami interpunkcyjnymi oraz po wewnętrznej stronie nawiasów bądź cudzysłowów nie należy stawiać spacji (tzn. tekst od znaku nie może być oddzielany spacją).
- 1.1.8. Numer przypisu znajduje się w tekście przed znakiem interpunkcyjnym kończącym zdanie (np. Na odrębną uwagę zasługuje natomiast spuścizna Leszka Kołakowskiego³²).

1.2. Zasady szczegółowe

1.2.1 Tytuły publikacji w tekście głównym

- a) W tekście głównym wszelkie tytuły publikacji (rozprawy, rozdziału książki, artykułu, wystąpienia itp.) zaznacza się *kursywą* bez znaków cudzysłowu.
- b) Jedynie w przypadku tytułu czasopisma stosuje się znak cudzysłowu i czcionkę prostą (np. „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne”).
- c) Cudzysłów ponadto może zostać użyty ze względów znaczeniowo-stylistycznych (np. do wprowadzenia wyrazu potocznego w tekście naukowym) oraz w celu wyodrębnienia niektórych nazw własnych: przezwisk, pseudonimów, kryptonimów, nazw własnych instytucji lub obiektów, które występują na końcu wielowyrazowej nazwy opisowej (np. „Profesor” okazał się członkiem zespołu, sprawującego kontrolę nad poprawnym przebiegiem egzaminu; Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa „Metodologia teologii”, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Irena”).

1.2.2. Cytowanie

- a) Każde cytowanie wymaga wiernego przytoczenia źródła: należy pozostawić pisownię przyjętą w oryginale i uwzględnić wszelkie zawarte w nim wyróżnienia – nawet jeśli zacytowany w ten sposób fragment będzie niezgodny z ustalonymi tutaj zasadami.
- b) W cytacie stosujemy czcionkę prostą (nie *kursywę*!).
- c) Cytowanie w alfabecie innym niż łaciński wymaga od autora publikacji wskazania wykorzystanej czcionki.
- d) Początek i koniec cytatu powinien zostać zaznaczony symbolem cudzysłowu („”). Cudzysłów w środku cytatu zaznaczamy, używając znaków «».
- e) Cytaty dłuższe mogą zostać wydzielone z tekstu głównego w nowym akapicie z mniejszą czcionką (bez wcięcia pierwszej linii). W takich przypadkach nie należy używać znaku cudzysłowu („”). Cudzysłowy w środku cytatu stosujemy wg kolejności stosowanych cudzysłowów: 1) „”, 2) «», 3) ‘’.
- f) Pomędzy cytowanym tekstem a cudzysłowami nie umieszcza się spacji.
- g) Wprowadzone w obręb cytatu własne komentarze wydzielamy nawiasami kwadratowymi [].
- h) Pominięty w cytacie fragment tekstu zaznaczamy wielokropkiem umieszczonym w nawiasie kwadratowym: [...].
- i) W przypadku podkreślenia fragmentu cytatu przez autora (poprzez pogrubienie) fakt ten należy zaznaczyć poprzez umieszczenie na końcu cytatu stosownego komentarza ujętego w nawias kwadratowy z inicjałami autora – bez spacji (np. „Człowiek jest **drogą** Kościoła” [podkr. I.S.]).

Przykład

Przekonująca wydaje się tutaj zwłaszcza argumentacja Karola Wojtyły: „Autoteleologia osoby ludzkiej stanowi jak gdyby próg odniesienia, który zasadniczo warunkuje prawidłowe tworzenie wszelkiej wspólnoty [...]. Człowiek spełnia się «poprzez drugich», urzeczywistnia siebie, żyjąc «dla drugich» – w czym właśnie najbardziej dochodzi do głosu nie tylko przekraczanie siebie ku innym, ale także przerastanie siebie”⁷.

Albo:

Przekonująca wydaje się tutaj zwłaszcza argumentacja Karola Wojtyły:

Autoteleologia osoby ludzkiej stanowi jak gdyby próg odniesienia, który zasadniczo warunkuje prawidłowe tworzenie wszelkiej wspólnoty [...]. Człowiek spełnia się „poprzez drugich”, urzeczywistnia siebie, żyjąc „dla drugich” – w czym właśnie najbardziej dochodzi do głosu nie tylko przekraczanie siebie ku innym, ale także przerastanie siebie⁷.

1.2.3. Myślnik (pauza), półpauza, dywiz (łącznik)

- a) Najdłuższej kreski „—”, tzw. myślnika (pauzy), nie stosujemy.
- b) Półpauza „-”, popularnie zwana myślnikiem, występuje w zdaniu jako – obustronnie oddzielony spacjami – znak interpunkcyjny (np. wprowadzający uwagi wtrącone, zaznaczający pauzę retoryczną). Stosowana jest ponadto w wyliczeniach (wypunktowaniach) oraz w zaznaczeniach przedziałów liczbowych (np. Losy naszego narodu w latach 1939–1945 należą do najtragiczniejszych w dziejach Polski.) (por. punkt 2.1.u!).
- c) Dywiz (łącznik), pełniący funkcje łącznika, stosuje się jedynie w przypadku złożzeń (w pisowni wyrazów równorzędnych znaczeniowo, np. wieloczłonowych przymiotników, dwuczłonowych nazwisk lub nazw miejscowości, w pisowni odmienionych skrótowców itp.) – zawsze bez spacji (np. Bielsko-Biała, białoczerwona, Rydz-Śmigły, pracownik KUL-u).

1.2.4. Pisownia imion i nazwisk

- a) Zaleca się podawanie oryginalnej formy imion i nazwisk z zachowaniem obowiązujących zasad odmiany imion i nazwisk (np. Antoine de Saint-Exupéry, Antoine’a de Saint-Exupéry’ego, Antoine’owi de Saint-Exupéry’emu, Antoine’em de Saint-Exupéry’em, Antoinie de Saint-Exupéry’em).
- b) Jeżeli istnieje spolszczona forma imienia lub nazwiska, można używać wersji polskiej (np. Marcus Tullius Cicero – Cycero *lub* Cynceron, Cyncerona, Cynceronie) (decyzja należy do autora).
- c) Imiona i nazwiska dwuczłonowe zapisujemy bez spacji z łącznikiem (dywizem), np. Hans-Georg Gadamer, Gustaw Herling-Grudziński.
- d) Pierwsze przywołanie wymaga podania pełnego brzmienia imienia (imion) oraz nazwiska (nazwisk). W kolejnych przytoczeniach stosujemy inicjał imienia z nazwiskiem lub samo nazwisko.
- e) W przypadku imion i nazwisk pojawiających się w cytatach należy zachować pisownię przyjętą w materiale źródłowym.

1.2.5 Pisownia dat i liczebników

- a) Na oznaczenie liczebników głównych należy stosować cyfry arabskie.
- b) Należy stosować cyfry rzymskie w nazwach osób lub wydarzeń historycznych oraz w datach – przy wskazywaniu wieku (np. Zygmunt III Waza, II wojna światowa, Sobór Watykański I, wiek XIX).
- c) Na oznaczenie godziny, dnia, roku stosujemy cyfry arabskie (np. godzina 17.00, 11 listopada, rok 1978).
- d) Zaleca się słowne zapisywanie nazw miesięcy (np. 1 września 1939 roku). Dopuszcza się zaznaczenie miesiąca cyfrą arabską (np. Wybuch II wojny światowej 1.09.1939 r. zdestabilizował sytuację w całej Europie) – np. w tekstach historycznych.
- e) Dopisywanie końcówek fleksyjnych (np. XIX-tym, 25-ta) po cyfrach rzymskich lub arabskich jest niepoprawne.
- f) W przypadku liczebników lub dat pojawiających się w cytatach należy zachować pisownię przyjętą w materiale źródłowym.

1.2.6. Skróty i skrótowce

- a) Tekst główny nie powinien zawierać nieuzasadnionych skrótów.
- b) Ogólnie przyjętych w polszczyźnie skrótów (typu: „np.”, „m.in.”, „itp.”, „itd.”, „pt.”, „r.”, „w.”) należy unikać w tekście głównym. Skróty „ks.”, „bp”, „abp”, „kard.” są dopuszczalne w tekstach obejmujących konieczność podawania wielu osób duchownych, wówczas gdy podanie pełnego brzmienia zaprzecza ekonomiczności języka. W przypadku przytaczania pełnego tytułu i/lub stopnia naukowego stosujemy ogólnie przyjęte skróty (np. Dorobek naukowy księdza prof. dr. hab. Waldemara Chrostowskiego budzi powszechny podziw i szacunek.; ale: W roku 2014 książd profesor Chrostowski zostaje laureatem nagrody Ratzingera).
- c) Dopuszcza się stosowanie skrótowców – pod warunkiem, że przy pierwszym przywołaniu zostanie wymieniona pełna nazwa danego wyrażenia (np. Ogromną wartość mają między innymi badania prowadzone przez Instytut Pamięci Narodowej. Jak podkreśla Dyrektor Oddziału IPN w Katowicach...).

1.2.7. Terminologia obcojęzyczna

- a) Wszelkie zapisane w alfabecie łacińskim terminy, wyrażenia lub zwroty obcojęzyczne (również sformułowania w gwarze) należy zaznaczać *kursywą*.
- b) Odwoływanie się do terminologii w alfabecie innym niż łaciński wymaga użycia właściwej czcionki i przesłanie pliku czcionki przez autora do redakcji.
- c) Czcionką prostą mogą być zapisane obcojęzyczne sformułowania, które na trwałe zagościły w zasobie leksykalnym polszczyzny (np. Nie była to aktywność stricte naukowa.).

2. Przypisy

Zaleca się stosowanie przypisów dolnych (u dołu każdej strony) z wykorzystaniem skróconego opisu bibliograficznego, sporządzonego według poniższych zasad.

2.1. Zasady ogólne tworzenia przypisów

- a) Przypis traktowany jest jak zdanie, co znaczy, że rozpoczyna się wielką literą, a kończy kropką.
- b) Podstawową czcionką w przypisie jest: Times New Roman 10, wyrównanie do lewego marginesu.
- c) Kolejne elementy opisu bibliograficznego oddzielamy przecinkiem.
- d) W numeracji (stron, tomów, roku, numeru itp.) stosujemy wyłącznie cyfry arabskie.
- e) Stawiamy spację między inicjałem imienia a nazwiskiem autora/redaktora/tłumacza (np. E. Gilson; W. von Humboldt). Nie stawiamy spacji między inicjałami imion (np. J.W. von Goethe; G.W.F. Hegel). Imiona typu Hans-Georg jako inicjały zapisujemy H.G. (bez łącznika).
- f) Nazwiska dwuczłonowe zapisujemy bez spacji z łącznikiem (dywizem); np. Herling-Grudziński.
- g) Zabrania się dodatkowego wyróżniania (kapitałiki, pogrubienia itp.) inicjałów imion oraz nazwisk.
- h) Nie należy podawać żadnych informacji dodatkowych o autorze (związanych z posiadanymi tytułami, pełnionymi funkcjami itp.; przykładowo: „ks. prof.”, „OP”, „SJ”).
- i) Opis bibliograficzny zawiera kompletną informację o cytowanym źródle – ze wskazaniem osoby tłumaczącej, jeśli dzieło, na które się powołujemy, stanowi przekład z języka obcego.
- j) Przypis wskazuje dokładnie miejsce cytowania, tzn. podaje ściśle numer strony lub zakres stron (nieprecyzyjnie określony zapis stron będzie wymagać korekty autorskiej).
- k) Dopuszcza się uzupełnianie opisów bibliograficznych o nazwę serii wydawniczej i numer pozycji w serii. Informację tę podaje się w nawiasie okrągłym po wskazaniu miejsca i roku wydania.
- l) Biogramy, hasła encyklopedyczne lub słownikowe traktujemy jak artykuły w publikacji zbiorowej.
- m) Przypis stanowi dowód konsekwencji pracy autora publikacji (nie można skracać opisu bibliograficznego, który pojawia się po raz pierwszy; jeśli decydujemy się podawać serię z numerem pozycji w serii, trzeba to robić w przypadku każdej przywoływanej seryjnej publikacji).
- n) Jeżeli w pracy powołujemy się po raz pierwszy na dane dzieło, to należy podać jego pełen opis bibliograficzny.
- o) Jeśli w ramach artykułu tytuł publikacji pojawia się kolejny raz, należy go przedstawić w formie skróconej.
- p) W kolejnych częściach (rozdziałach/artykułach) monografii autorskich lub redagowanych nie kontynuujemy numerowania przypisów, tzn. każda część (rozdział/artykuł) wymaga uruchomienia nowej numeracji przypisów (od numeru 1). Zasada dotyczy także zapisu tytułów cytowanych publikacji: pierwsze przywołanie w ramach części (rozdziału/artykułu) wymaga pełnego opisu bibliograficznego.

- q) Nie należy wprowadzać własnych skrótów dla nazw ksiąg biblijnych, apokryfów, literatury rabinistycznej, pism qumrańskich, dokumentów kościelnych. Do tych i innych publikacji od pierwszego odwołania winno się stosować ogólnie przyjęte skróty – za wydaniem: *Encyklopedia katolicka. Wykaz skrótów*, oprac. J. Warmiński, Lublin 2010³. Uzupełniając należy kierować się zbiorem: *Internationales Abkürzungsverzeichnis für Theologie und Grenzgebiete*, red. S. Schwertner, Berlin 1992², 2013³ lub (tożsamym z nim) *Theologische Realenzyklopädie. Abkürzungsverzeichnis*, red. S. Schwertner, Berlin 1994² lub innymi wydaniem tegoż.
- r) Do publikacji nieujętych w wymienionych opracowaniach dopuszcza się stosowanie autorskich skrótów lub skrótowców, muszą one być jednak wprowadzone przy pierwszym odwołaniu: w przypadku publikacji zwartej jako informacja po roku wydania, a w przypadku czasopisma – po jego tytule, zawsze w nawiasie kwadratowym, z wprowadzeniem „dalej:”: [dalej:].
- s) W monografii autor może sporządzić własny wykaz skrótów – wówczas od pierwszego odwołania się do niego stosuje (z pominięciem wtrącenia „[dalej:]”).
- t) W tekście przypisu dopuszcza się stosowanie ogólnie przyjętych skrótów typu: „np.”, „m.in.”, „itp.”, „itd.”, „pt.”, „r.”, „w.”, „ks.”, „bp”, „abp”, „kard.”. Odmiana skrótu typu „bp” następuje przez dodanie kropki (bp., nie bpa).
- u) Ponadto w tekście przypisu przyjmujemy wszystkie omówione wcześniej zasady szczegółowe obowiązujące w tekście głównym. W przedziałach liczbowych w opisie bibliograficznym stosujemy znak dywizu (łącznika).
- v) Przytoczenie słów danego autora w przypisie wiąże się z zachowaniem wszystkich zasad cytowania, obowiązujących w tekście głównym (zob. *Tekst główny* → *Zasady szczegółowe* → *Cytowanie*). Cytatowi w przypisie towarzyszy zawsze stosowny skrócony opis bibliograficzny, sporządzony zgodnie z przedstawionymi niżej zasadami.
- w) Po cytacie lub omówieniu książki w przypisie podanie źródła następuje po myślniku (–), np. „Bóg nas kocha” – J. Kowalski, *Niebo*, Katowice 1999, s. 15. lub: Autor bardzo wyraźnie podkreśla miłość Boga do ludzi – por. J. Kowalski, *Niebo*, Katowice 1999, s. 15.

2.2. Skróty i skrócenia w przypisach

- a) W opisie bibliograficznym obowiązuje stosowanie polskich skrótów – nawet w odniesieniu do publikacji obcojęzycznych.
 - b) Dopuszcza się stosowanie następujących oznaczeń:
i in.	i inni (jeśli dzieło posiada więcej niż dwóch autorów/redaktorów/tłumaczy, podajemy inicjał imienia i nazwisko pierwszego autora/redaktora/tłumacza oraz skrót „i in.”)
zob.	zobacz (do odniesień dodatkowych, uzupełnień, rozszerzeń)
por.	porównaj (przy streszczaniu lub parafrazowaniu – dotyczy każdego przypadku przekształcenia tekstu oryginalnego)
w:	w (jeśli przywołujemy artykuł/rozdział z szerszego dzieła – z publikacji zbiorowej lub ze zbioru tekstów jednego autora)
red.	redakcja / pod redakcją (jeśli dzieło posiada redaktora/ redaktorów)
tłum.	tłumaczenie (tłumaczył/a) / przekład (przełożył/a)
wyb.	wybór
oprac.	opracowanie / opracował/a
przedm.	przedmowa

wprow.	wprowadzenie
podkr.	podkreślenie
tamże	na początku danego opisu – jeśli opis poprzedni dotyczył dokładnie tej samej publikacji
tenże	na początku danego opisu – jeśli opis poprzedni dotyczył dzieła tego samego autora
taż	na początku danego opisu – jeśli opis poprzedni zawierał dzieło tej samej autorki
ciż	na początku danego opisu – jeśli opis poprzedni zawierał dzieło tych samych autorów
też	na początku danego opisu – jeśli opis poprzedni zawierał dzieło tych samych autorek
tegoż	po przyimku „w:” – jeśli w opisie przywołujemy publikację autora, z której pochodzi cytowany rozdział/artykuł tego samego autora lub jeśli przywołujemy publikację zbiorową zredagowaną przez autora, którego artykuł cytujemy
tejże	po przyimku „w:” – jeśli w opisie przywołujemy publikację autorki, z której pochodzi cytowany rozdział/artykuł tej samej autorki lub jeśli przywołujemy publikację zbiorową zredagowaną przez autorkę, której artykuł cytujemy
tychże	po przyimku „w:” – jeśli w opisie przywołujemy publikację autorów, z której pochodzi cytowany rozdział/artykuł tych samych autorów lub jeśli przywołujemy publikację zbiorową zredagowaną przez autorów, których artykuł cytujemy
s.	numer (numery) strony (stron)
kol.	numer (numery) kolumny (kolumn)
t.	tom
[b.a.]	bez autora (jeśli nie znamy imienia i nazwiska autora)
[b.m.w.]	bez miejsca wydania (jeśli nie znamy miejsca, w którym opublikowano dzieło)
[b.r.w.]	bez roku wydania (jeśli nie znamy roku wydania)
[b.m.r.w.]	bez miejsca i roku wydania (jeśli nie znamy miejsca i roku wydania)
[rps]	rękopis (jeśli dzieło ma postać rękopisu)
[mps]	maszynopis (jeśli dzieło ma postać maszynopisu)
[kps]	komputeropis (jeśli dzieło ma postać komputeropisu)

2.3. Skrócony opis bibliograficzny

2.3.1. Monografie autorskie lub redagowane

W przypadku odwoływania się do monografii autorskiej opis zawiera:

- inicjał (inicjały) imienia i nazwisko autora (lub autorów),
- pełny i zapisany *kursywą* tytuł (wraz z podtytułem),
- inicjał (inicjały) imienia i nazwisko tłumacza (w przypadku przekładu z języka obcego),

- d) miejsce i rok publikacji oraz numer wydania ^{w indeksie górnym} (w przypadku drugiego i kolejnych wydań),
- e) ewentualnie: zapisana w nawiasie okrągłym nazwa serii wydawniczej i numer pozycji w serii,
- f) numer strony (numery stron).

W przypadku odwoływania się do monografii redagowanej opis zawiera:

- a) pełny i zapisany *kursywą* tytuł (wraz z podtytułem),
- b) inicjał (inicjały) imienia i nazwisko redaktora (lub redaktorów),
- c) inicjał (inicjały) imienia i nazwisko tłumacza (w przypadku przekładu z języka obcego),
- d) miejsce i rok publikacji oraz numer wydania ^{w indeksie górnym} (w przypadku drugiego i kolejnych wydań),
- e) ewentualnie: zapisana w nawiasie okrągłym nazwa serii wydawniczej i numer pozycji w serii,
- f) numer strony (numery stron).

Przykład

¹ J. Cuda, *Wiary godna antropologia. Hermeneutyczny zarys teologii fundamentalnej*, Katowice 2002 (Studia i Materiały Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach 8), s. 121.

² Por. tenże, *Kościół między kapitalizmem a socjalizmem*, Katowice 2012² [dalej: KKS], s. 16-17; tenże, *Zostań z nami? Antropo-logika nauczania Jana Pawła II*, Katowice 2006, s. 50. Zob. także: *Spółeczna aktualizacja tożsamości człowieka. Teologia fundamentalna w interdyscyplinarnym dialogu*, red. tegoż, Katowice 2004 (Studia i Materiały Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach 20).

³ „Istotną w misji Kościoła jest **PODMIOTOWA odnowa** apostołskiej jakości ludzi, świadomych odpowiedzialności swego osobistego powołania do wiarygodnego świadczenia słowami i czynami o historycznej obecności Jezusa Chrystusa «zapraszającego» i «przyjmującego» do wiecznej wspólnoty życia” [podkr. I.S.] –KKS, s. 19.

⁴ Por. tamże, s. 6-7.

⁵ Zob. J. Szymik, *De Deo Uno et Trino. O Bogu Jedynym w Trójcy Osób*, oprac. D. Jędrzejki i in., Katowice 1997 [kps].

2.3.2. Artykuły/rozdziały w zbiorze tekstów tego samego autora / autorów (fragment książki)

W przypadku odwoływania się do artykułu (rozdziału) ze zbioru tekstów jednego autora / autorów (przy cytowaniu fragmentu książki) opis zawiera:

- a) inicjał (inicjały) imienia i nazwisko autora (lub autorów),
- b) pełny i zapisany *kursywą* tytuł (wraz z podtytułem),
- c) inicjał (inicjały) imienia i nazwisko tłumacza (w przypadku przekładu z języka obcego) – jeśli kolejne artykuły (rozdziały) mają różnych tłumaczy,
- d) przyimek „w:”,
- e) inicjał (inicjały) imienia i nazwisko autora (autorów) lub właściwy zaimek: tegoż/tejże/tychże,
- f) pełny i zapisany *kursywą* tytuł (wraz z podtytułem),
- g) inicjał (inicjały) imienia i nazwisko tłumacza (w przypadku przekładu z języka obcego) całości dzieła,
- h) miejsce i rok publikacji oraz numer wydania ^{w indeksie górnym} (w przypadku drugiego i kolejnych wydań),

- i) ewentualnie: zapisana w nawiasie okrągłym nazwa serii wydawniczej i numer pozycji w serii,
- j) numer strony (numery stron).

Przykład

¹ Por. H. de Lubac, *Osoba i społeczność*, w: tegoż, *Katolicyzm. Społeczne aspekty dogmatu*, tłum. M. Stokowska, przedm. J.M. Szymusiak, Kraków 1988², s. 278-281.

² Tamże, s. 279-280.

³ Zob. J. Moltmann, *Jezus i Kościół*, w: W. Kasper, J. Moltmann, *Jezus – tak, Kościół – nie? O chrystologicznych źródłach kryzysu Kościoła*, tłum. A. Kuć, Kraków 2005, s. 43-77. Por. także: G. Strzelczyk, *Traktat o Jezusie Chrystusie*, w: *Dogmatyka*, t. 1, red. E. Adamiak i in., Warszawa 2005 (Biblioteka „Więzi” 181), s. 235-472.

⁴ „Studium teologii i życie nią uważam za jeden z największych i najbardziej imiennych darów Bożych [...]” – Cz. Bartnik, *O teologię żywą*, w: K. Klauza, *Repetitorium z dogmatyki*, Suwałki 1996, s. 8, cyt. za: J. Szymik, *Teologia jako poszukiwanie Mistrza*, w: tegoż, *Teologia. Rozmowa o Bogu i człowieku*, przedm. J. Życiński, Lublin 2008, s. 171.

⁵ K. Wojtyła, *Transcendencja osoby w czynie a autoteleologia człowieka*, w: tegoż, *Osoba i czyn oraz inne studia antropologiczne* (Człowiek i Moralność, t. 4, red. T. Styczeń i in.), Lublin 2000³ (Źródła i Monografie 142), s. 488-489.

2.3.3. Artykuły/rozdziały w publikacji zbiorowej

W przypadku odwoływania się do artykułu (rozdziału) z publikacji zbiorowej opis zawiera:

- a) inicjał (inicjały) imienia i nazwisko autora (lub autorów),
- b) pełny i zapisany *kursywą* tytuł (wraz z podtytułem),
- c) inicjał (inicjały) imienia i nazwisko tłumacza (w przypadku przekładu z języka obcego) – jeśli cytowany artykuł ma odrębnego tłumacza,
- d) przyimek „w:”,
- e) pełny i zapisany *kursywą* tytuł (wraz z podtytułem),
- f) inicjał (inicjały) imienia i nazwisko redaktora (lub redaktorów),
- g) inicjał (inicjały) imienia i nazwisko tłumacza (w przypadku przekładu z języka obcego) całości dzieła,
- h) miejsce i rok publikacji oraz numer wydania ^{w indeksie górnym} (w przypadku drugiego i kolejnych wydań),
- i) ewentualnie: zapisana w nawiasie okrągłym nazwa serii wydawniczej i numer pozycji w serii,
- j) numer strony (numery stron).

Przykład

¹ Por. C. Geffré, *La teologie fondamentale comme herméneutique*, w: *Społeczna aktualizacja tożsamości człowieka. Teologia fundamentalna w interdyscyplinarnym dialogu*, red. J. Cuda, Katowice 2004 (Studia i Materiały Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach 20), s. 112-129. Zob. także tłumaczenie: C. Geffré, *Teologia fundamentalna jako hermeneutyka*, tłum. S. Zieliński, w: *Społeczna aktualizacja...*, s. 199-216.

² J. Kempa, *Granice akomodacji orędzia o zbawieniu*, w: *Kościół wobec granic. Praca dedykowana ks. prof. dr. Lotharowi Ullrichowi*, red. tegoż, Katowice 2005 (Studia i Materiały Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach 27), s. 28-29. Jak twierdzi autor: „Uzasadnienie tego stanowiska jest zrozumiałe: Boża prawda jest «zawsze większa»; człowiek znajdując się w pewnych specyficznych okolicznościach swojej refleksji nad zbawieniem jest w stanie ująć tylko niektóre aspekty rzeczywistości, która «z definicji» go przerasta” – tamże.

³ Por. T. Dola, *Zbawienie*, w: *Leksykon teologii fundamentalnej*, red. M. Rusecki i in., Lublin–Kraków 2002, s. 1354-1355, 1357-1358; J.E. Alsup, *Zbawienie*, tłum. E. Szymula, w: *Encyklopedia biblijna*, red. P.J. Achtemeier, tłum. G. Berny i in., Warszawa 1999² (Prymasowska Seria Biblijna), s. 1368-1369.

⁴ Zob. J. Krasiński, *Człowiek. Pochodzenie (W aspekcie teologicznym)*, w: *Encyklopedia katolicka* [dalej: EK], t. 3, red. R. Łukaszyk i in., Lublin 1995, kol. 888-892; L. Kuc, A. Zuberbier, *Człowiek. Interpretacja (W aspekcie teologicznym)*, w: EK, t. 3, kol. 917-920.

⁵ Por. J. Kempa, *Granice akomodacji...*, s. 27.

⁶ J. Cuda, *Hermeneutyczna komplementarność całościowych i częściowych interpretacji w „politycznej teologii” Jana Pawła II*, w: *Teologia i polityka. Czy istnieje w Polsce teologia polityczna?*, red. G. Noszczyk, A. Wuwer, Katowice 2011 (Studia i Materiały Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach 63), s. 139-140.

2.3.4. Artykuły w czasopiśmie

W przypadku odwoływania się do artykułu z czasopisma opis zawiera:

- a) inicjał (inicjały) imienia i nazwisko autora (lub autorów),
- b) pełny i zapisany *kursywą* tytuł (wraz z podtytułem),
- c) inicjał (inicjały) imienia i nazwisko tłumacza artykułu (w przypadku przekładu z języka obcego),
- d) pełny – zapisany czcionką prostą i ujęty w cudzysłów – tytuł czasopisma lub jego skrót,
- e) tom / numer / zeszyt czasopisma – spacja – oraz w nawiasie rok wydania (bez adnotacji typu nr, z.)
- f) numer strony (numery stron).

Przykład

¹ Por. E. Kotkowska, *Teolog fundamentalny wobec ataku Przypadku, Nieokreśloności, Prawdopodobieństwa, Dwuznaczności, Wieloznaczności?*, SSHT 45,1 (2012), s. 63.

² Albowiem „Każda teologia ma swój czas i odwrotnie” – G.M. Hoff, *Offenbarungen Gottes? Eine Theologische Problemgeschichte*, Regensburg 2007, s. 17, cyt. za: R.J. Woźniak, *Przypomnienia: teologia i postmodernizm. „Prolegomena” dialogu teologii chrześcijańskiej z postmodernizmem*, SSHT 45,1 (2012), s. 23.

³ Zob. G. Siwek, *Posługa słowa w epoce mediów*, „Studia Pastoralne” [dalej: StP] 7 (2011), s. 292-309.

2.3.5. Publikacje internetowe

W przypadku odwoływania się do publikacji internetowej przypis zawiera:

- a) inicjał (inicjały) imienia i nazwisko autora (lub autorów),
- b) pełny i zapisany *kursywą* tytuł (wraz z podtytułem),
- c) inicjał (inicjały) imienia i nazwisko tłumacza (w przypadku przekładu z języka obcego),
- d) pozostałe informacje (w zależności od typu tekstu),
- e) adres strony internetowej (protokół dostępu),
- f) ujętą w nawias kwadratowy datę dostępu (np. [dostęp: 30.08.2013]).

Przykład

² „Samotne życie kobiety, dobrowolnie wybrane czy też akceptowane ze względu na sytuację życiową, jest także specyficzną formą powołania Bożego, pod warunkiem, że jest wypełnione służbą Bogu i bliźnim poprzez różnorodną pracę” – B. Mierzwiński, *Kobieta w świecie współczesnym*, <http://www.stowarzyszeniefidesetratio.pl/Presentations0/01aMierzwinski3.pdf> [dostęp: 27.12.2013].

³ M.G. Bartoszewicz, *Sekularyzm, czyli jak zamienić wino w ocet*, <http://www.pch24.pl/sekularyzm--czyli-jak-zamienic-wino-w-ocet,33712,i.html#ixzz3QltBhJWa> [dostęp: 4.02.2015].

2.3.6. Dokumenty Kościoła

W przypadku odwoływania się do dokumentów Kościoła przypis zawiera:

- a) informację o autorze (autorach),
- b) tytuł dokumentu – czcionka prosta: typ dokumentu, kursywą jego tytuł
- c) numer fragmentu (bez skrótu „nr” czy „pkt”).

Przykład

¹ Por. Franciszek, Encyklika *Lumen fidei*, 2-3.

² Tamże, 1.

³ Por. FR 1.

⁴ KDK 22.

² Por. tamże, 57.

3. Bibliografia

- 3.1. Każda publikacja w wydawnictwach Wydziału Teologicznego UŚ w Katowicach powinna zawierać bibliografię: uporządkowany w kolejności alfabetycznej spis prac przywołanych przez autora w danej publikacji.
- 3.2. W sporządzonej na końcu artykułu lub pracy bibliografii obowiązują zasady sporządzania opisu bibliograficznego przedstawione w części „Przypisy” niniejszej instrukcji.
- 3.3. Wyjątek od tych zasad stanowi konieczność umieszczania na początku każdego opisu nazwiska autora publikacji, a dopiero po nim inicjału imienia.
- 3.4. Należy zawsze wskazać autora i pełny tytuł publikacji oraz jej źródło (nie stosuje się – jak w przypisach – zaimków typu: „tenże”, „tegoż” ani skrótów tytułów).
- 3.5. Obowiązkowe jest ponadto podawanie zakresu stron w opisach artykułów/rozdziałów z prac zbiorowych lub artykułów pochodzących z czasopism.
- 3.6. W przypadku wymieniania prac zbiorowych kolejność alfabetyczna w spisie bibliograficznym dotyczy tytułu redagowanej pracy (na początku opisu nie umieszczamy nazwiska/nazwisk redaktora/redaktorów).

Przykład

Alsop J.E., *Zbawienie*, tłum. E. Szymula, w: *Encyklopedia biblijna*, red. P.J. Achtemeier, tłum. G. Berny i in., Warszawa 1999² (Prymasowska Seria Biblijna), s. 1368-1369.

Cuda J., *Kościół między kapitalizmem a socjalizmem*, Katowice 2012².

Cuda J., *Hermeneutyczna komplementarność całościowych i częściowych interpretacji w „politycznej teologii” Jana Pawła II*, w: *Teologia i polityka. Czy istnieje w Polsce teologia polityczna?*, red. G. Noszczyk, A. Wuwer, Katowice 2011 (Studia i

- Materiały Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach 63), s. 127-144.
- Cuda J., *Wiary godna antropologia. Hermeneutyczny zarys teologii fundamentalnej*, Katowice 2002 (Studia i Materiały Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach 8).
- Cuda J., *Zostań z nami? Antropo-logika nauczania Jana Pawła II*, Katowice 2006.
- Dola T., *Zbawienie*, w: *Leksykon teologii fundamentalnej*, red. M. Rusecki i in., Lublin–Kraków 2002, s. 1354-1362.
- Franciszek, Encyklika *Lumen fidei* (2013).
- Geffré C., *La teologie fondamentale comme herméneutique*, w: *Spółeczna aktualizacja tożsamości człowieka. Teologia fundamentalna w interdyscyplinarnym dialogu*, red. J. Cuda, Katowice 2004 (Studia i Materiały Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach 20), s. 112-129.
- Geffré C., *Teologia fundamentalna jako hermeneutyka*, tłum. S. Zieliński, w: *Spółeczna aktualizacja tożsamości człowieka. Teologia fundamentalna w interdyscyplinarnym dialogu*, red. J. Cuda, Katowice 2004 (Studia i Materiały Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach 20), s. 199-216.
- Jan Paweł II, Encyklika *Fides et ratio* (1998).
- Kempa J., *Granice akomodacji orędzia o zbawieniu*, w: *Kościół wobec granic. Praca dedykowana ks. prof. dr. Lotharowi Ullrichowi*, red. J. Kempa, Katowice 2005 (Studia i Materiały Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach 27), s. 27-42.
- Kotkowska E., *Teolog fundamentalny wobec ataku Przypadku, Nieokreśloności, Prawdopodobieństwa, Dwuznaczności, Wieloznaczności?*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 45,1 (2012), s. 53-64.
- Kraśiński J., *Człowiek. Pochodzenie (W aspekcie teologicznym)*, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 3, red. R. Łukaszyk i in., Lublin 1995, kol. 888-892.
- Kuc L., Zuberbier A., *Człowiek. Interpretacja (W aspekcie teologicznym)*, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 3, red. R. Łukaszyk i in., Lublin 1995, kol. 917-920.
- Lubac H. de, *Osoba i społeczność*, w: tegoż, *Katolicyzm. Społeczne aspekty dogmatu*, tłum. M. Stokowska, przedm. J.M. Szymusiak, Kraków 1988², s. 278-296.
- Moltmann J., *Jezus i Kościół*, w: W. Kasper, J. Moltmann, *Jezus – tak, Kościół – nie? O chrystologicznych źródłach kryzysu Kościoła*, tłum. A. Kuć, Kraków 2005, s. 43-77.
- Siwek G., *Posługa słowa w epoce mediów*, „Studia Pastoralne” 7 (2011), s. 292-309.
- Sobór Watykański II, Konstytucja duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym *Gaudium et spes* (1965).
- Spółeczna aktualizacja tożsamości człowieka. Teologia fundamentalna w interdyscyplinarnym dialogu*, red. J. Cuda, Katowice 2004 (Studia i Materiały Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach 20).
- Strzelczyk G., *Tajemnica Kościoła. Konspekty spotkań formacyjnych dla zespołów synodalnych*, Katowice 2012², http://synodkatowice.pl/wplici/tajemnica-kosciola_490_290.pdf [dostęp: 28.09.2013].
- Strzelczyk G., *Traktat o Jezusie Chrystusie*, w: *Dogmatyka*, t. 1, red. E. Adamiak i in.), Warszawa 2005 (Biblioteka „Więzi” 181), s. 235-472.
- Szymik J., *De Deo Uno et Trino. O Bogu Jedynym w Trójcy Osób*, oprac. D. Jędrzejski i in., Katowice 1997 [kps].

- Szymik J., *Teologia i my*, „Teologia w Polsce” [edycja elektroniczna] 1 (2013), s. 201-206, <http://www.dogmatyka.pl/TwP/index.php?numer=7,1&str=dok> [dostęp: 3.12.2014]. [nienajlepszy przykład, skreslić]
- Szymik J., *Teologia jako poszukiwanie Mistrza*, w: tegoż, *Teologia. Rozmowa o Bogu i człowieku*, przedm. J. Życiński, Lublin 2008, s. 171-181.
- Wojtyła K., *Transcendencja osoby w czynie a autoteleologia człowieka*, w: K. Wojtyła, *Osoba i czyn oraz inne studia antropologiczne* (Człowiek i Moralność, t. 4, red. T. Styczeń i in.), Lublin 2000³ (Źródła i Monografie 142), s. 477-490.
- Woźniak R.J., *Przypomnienia: teologia i postmodernizm. „Prolegomena” dialogu teologii chrześcijańskiej z postmodernizmem*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 45,1 (2012), s. 22-42.

Oprac. ks. Jacek Kempa, Izabela Skrobak